

Inkassoföretag utan tillstånd

FAKTUM | 2017/10/30 NYHETER, REPORTAGE

Ett bolag har lyckats använda Kronofogden för att driva in 786 872 kronor – trots att de saknar inkassotillstånd och att dess företrädare är okända. Var pengarna har tagit vägen är det ingen som vet.

I Faktum #182 (Mina Dennert på omslaget) berättar vi om hur 14 bolag med okända företrädare har lyckats få Kronofogden att fastställa falska skulder för drygt 80 miljoner kronor.

Att fastställa en skuld är ett första steg, nästa är att be Kronofogden att kräva in pengarna. Hittills har Kronofogden avisat de flesta krav på verkställighet eftersom att bolagen inte har visat att företrädarna verkligen existerar. Den juridiska kampen pågår.

Men det finns ett annat bolag, PL Finans KB, som har lyckats få ut pengar trots att företrädarna inte heller här tycks existera. Kronofogden tror att det är samma person som ligger bakom också det här bolaget men har inte polisanmält.

PL Finans, som saknar inkassotillstånd, har tagit över fordringar från ett snabblåneföretag som har lånat ut summor på upp till 4 000 kronor till en effektiv årsränta på ett par tusen procent.

Anders var en av dem som 2011 fyllde i formuläret på hemsidan och tog ett lån på 2 000 kronor. Han var då djupt skuldsatt och planen att betala tillbaka lånet höll inte. Två år senare fick han hjälp av sin pappa att bli av med alla skulder och försökte kontakta snabblåneföretaget för att göra rätt för sig. Efter ett par veckor gav han upp. När Kronofogden intygade att allt som fanns hos dem var reglerat började Anders planera för framtiden.

Men i augusti 2016 fick Anders ett brev från Kronofogden. PL Finans hade då tagit över skulden, som hade vuxit till 36 000 kronor, och nu ville det ha in pengarna. Anders försökte få kontakt med företaget men utan att lyckas.

Han gick till tingsrätten för att stoppa indrivningen. Anders tog också kontakt med Datainspektionen och fick veta att bolaget saknade inkassotillstånd, varpå Datainspektionen inledde ett tillsynsärende där de konstaterade att PL Finans bröt mot inkassolagen.

För rättsapparaten spelade det ingen roll.

– Tingsrätten körde över mig helt, säger Anders. Jag överklagade till hovrätten men fick samma svar där.

PL Finans KB registrerades hos Bolagsverket 31 mars 2016. Det är troligen inte en slump att namnet är snarlikt ett existerande inkassobolag, PI Finans. Flera av de personer som har fått inkassokrav från PL Finans har hört av sig till PI Finans för att fråga vad det rör sig om. Men till skillnad från PI Finans har PL Finans aldrig haft något tillstånd.

Kort efter registreringen började PL Finans ta över fordringar från snabblåneföretaget och begärde att Kronofogden skulle driva in pengarna. Den 1 juli 2016 gjorde Kronofogden en första utbetalning till det konto som bolagets påstådda företrädare hade angivit. Sedan fortsatte utbetalningarna, ett par i månaden, utan att någon reagerade.

Samtidigt som pengarna strömmade in på kontot utköpade Kronofogden en juridisk kamp mot de 14 bolag som hade fått myndigheten att fastställa falska skulder. De såg också kopplingar mellan PL finans och de här bolagen.

Men det var först i april 2017 som en av myndighetens tjänstemän reagerade och beslutade att avvisa PL Finans begäran att driva in pengar. Då hade företaget fått in drygt 320 000 kronor utan att någon hade försökt kontrollera att företrädarna faktiskt existerade.

Skulden som PL Finans nu ville att Kronofogden drev in var ursprungligen 1 310 kronor men hade med en ränta på 40,58 procent per månad vuxit till 17 312 kronor. Kvinnan som krävdes på pengar hade invänt att hon inte kände igen skulden och sagt att hon inte hade kunnat få kontakt med bolaget.

Kronofogden krävde att PL Finans skulle visa att företrädaren, en polsk man, faktiskt existerade. Bolaget svarade att företrädaren inte har något personnummer och att sådana inte används i Polen, vilket inte stämmer – personnumren i Polen kallas PESEL-nummer efter det folkbokföringssystem där medborgarna registreras. Bolaget skrev också att de endast vill kommunicera skriftligt via en postbox som töms en gång i månaden. Bolaget skrev:

"Vill Kronofogden kontrollera vem ställföreträdaren är får Kronofogden besöka honom."

Den adress som den polska mannen uppgivit när PL Finans registrerades går till ett hyreshus i Wrocław i sydvästra Polen. Det angivna postnumret omfattar dock inte det gatunumret utan gäller ett angränsande område.

Kronofogden tog ingen hänsyn till bolagets invändningar utan avvisade kravet på verkställighet. Då hörde istället snabblåneföretaget av sig och påstod att skulden automatiskt hade överlåtits tillbaka, från PL Finans till snabblåneföretaget. Kronofogden svarade att de ändå måste visa att den polske mannen existerar, annars gäller inte överlåtelsen.

Än har PL Finans inte överklagat beslutet.

Ett par månader senare skulle en tjänsteman vid Kronofogdens kontor i Karlstad ta ställning till tre krav på verkställighet från PL Finans. Tjänstemannen krävde att bolaget skulle skicka in en identitetshandling som visade vem företrädaren var. Svaret kom via mail: en kopia på ett pass utfärdat i Schweiz för en person med samma namn. Tjänstemannen, Per Andersson, konstaterade att namnteckningen på passet inte alls liknade den som fanns i ett annat dokument.

Kontot där PL Finans ville att pengarna skulle sättas in gick till Skandiabanken. Per Anderssons misstankar fick honom att ringa till banken.

– Vi har ju krav på oss att vi betalar ut pengar till sökanden eller till den som sökanden ger fullmakt, säger Per Andersson. I det här fallet ville jag kolla upp det och fick besked från banken att det inte var ett konto som tillhörde bolaget.

Vid det här laget hade Kronofogden betalat ut drygt 400 000 kronor till PL Finans.

Per Andersson avvisade bolagets begäran. Inte heller de här besluten har överklagats.

PL Finans har övertagit 83 fordringar till ett värde av drygt 2,9 miljoner kronor. De två tjänstemän som har reagerat har avvisat sammanlagt nio begäran om verkställighet.

Men i de flesta fall har bolaget fått igenom sina krav. Och informationen att kontot inte tillhör PL Finans fördes aldrig vidare i myndigheten. Fram till idag har Kronofogden drivit in 786 872 kronor för PL Finans. Faktum har frågat Kronofogden hur mycket som har betalats ut till det konto som inte tillhör bolaget. Erika Karlsson, verksjurist på Kronofogden, säger att de nu har tagit fram uppgiften men hänvisar till sekretess. I det fall mer pengar ska betalas ut ska Kronofogden nu se till att pengarna hamnar rätt.

– Det får anses åligga Kronofogden att reda ut detta om vi får kännedom om det så att myndigheten inte utbetalar till något annat konto än till sökanden trots att vi känner till det. I klarspråk måste vi alltså dubbelkolla att pengarna kommer rätt nu när vi fått uppgift om att kontot inte tillhör bolaget, skriver Erika Karlsson i ett mail.

Att Kronofogden ska kunna betala ut pengar till ett konto som tillhör PL Finans är högst osannolikt. För att ett bolag ska få öppna ett konto kräver banken att firmatecknarna identifierar sig, något som PL Finans företrädare inte har lyckats med när Kronofogden har bett om id-handlingar.

Även ett par av de företag som Kronofogden har polisanmält har angett konton där pengarna ska sättas in. Två av dem, Cavanox Invest KB och IL Finans KB, har lämnat samma kontonummer hos Swedbank. Clearingnumret är kopplat till Stockholm och kontoret på Hamngatan. När jag ringer kontorets företagsavdelning får jag veta att de ställer hårda krav på identifiering när ett kommanditbolag ska öppna ett konto. Bland annat ska firmatecknarna vara på plats. Än hårdare är kraven om firmatecknarna är bosatta utomlands. Avdelningen kan också bekräfta att det uppgivna kontot inte tillhör något av de två bolagen utan en privatperson.

Ett annat av de polisanmälda bolagen, W Finans KB, har angett ett kontonummer hos SEB. Clearingnumret går till ett kontor som fram till december 2016 fanns på Brahegatan i Göteborg. Också SEB ställer hårda krav på de företag som vill öppna konto. Firmatecknarna måste komma till kontoret och den som är bosatt utomlands kan inte öppna konto utan att redan vara kund. SEB kan bekräfta att kontot finns, men vill inte säga någonting om vem det tillhör.

De konton som Kronofogden har fått, och i vissa fall betalat ut pengar till, tillhör alltså med största sannolikhet inte något av de bolag som har begärt att myndigheten ska driva in skulderna. Vem eller vilka som har öppnat kontona blir en uppgift för polisen att ta reda på.

Kronofogden utreder nu om de har någon möjlighet att stoppa utbetalningarna till PL Finans med hänvisning till att bolaget inte har något inkassotillstånd.

I augusti avslutade Datainspektionen ett nytt tillsynsärende mot PL Finans. Än en gång konstaterade myndigheten att bolaget bröt mot inkassolagen, men valde att inte polisanmäla. När Faktum uppmärksammar Datainspektionen på att bolaget fortsätter bedriva inkassoverksamhet säger Gunilla Öberg, som handlagt tillsynen mot PL Finans, att de ska begära in information från Kronofogden och sedan besluta om de ska göra en polisanmälan.

Men för Anders, som ansökte om att indrivningen ska stoppas, hjälpte det inte att Kronofogden nu har begärt att PL Finans ska visa att företrädarna existerar. Den 13 oktober avslag tingsrätten hans ansökan.

Faktum har sökt företrädaren för det snabblåneföretag som har överlåtit skulderna till PL Finans.

Anders är ett fingerat namn.

TEXT: Johan Frisk

BILD:

RELATERADE ARTIKLAR

[Faktum #181 – ute nu!](#)
[Guldspade till Faktum](#)
[Brännmärkt](#)

TAGGAR

[gräv](#)
[inkasso](#)
[kronofogden](#)